

Interpreterend lezen

door Jos Walta, adviseur leesbevordering

Uitgangspunt voor leesbevordering

*Plezier en interesse in
kinderboeken zorgen voor
de motivatie om
leestechniek en leesbegrip
te willen verbeteren
en niet omgekeerd.*

Lezen is...

het samengaan van drie tekstlagen

Techniek: kunnen decoderen van een tekst

Begrip: begrijpen wat je leest

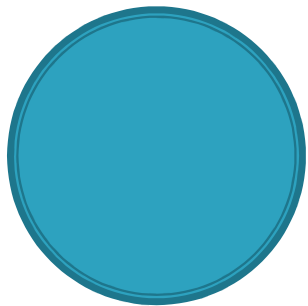
en

Beleving: plezier en/of interesse in wat je leest

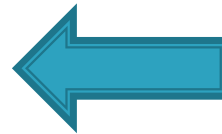

Vaardigheden koppelen aan tekst

Vaardigheidsoefening afleiden uit een (voor)gelezen tekst

Wedstrijd

Trainen

Verdieping van de wedstrijd en aanzetten
geven voor training.

Werkwijze

1. Een tekst herhaald (voor)lezen met interpretatie
2. Een tekst parafraseren of in eigen woorden navertellen (lezen verbinden met spreken)
3. Een tekst tot leven laten komen.

Goed leesonderwijs brengt verhalen tot leven

1. Een tekst interpreterend (voor)lezen

De interpretatie van een tekst komt tot uitdrukking in het gebruik van:

Temporeel accent: sneller en langzamer (begrip en beleving)

Dynamisch accent: harder en zachter (begrip)

Melodisch accent: inkleuren met gevoel (hoger en lager) (begrip en beleving)

Lezen in lagen

Kukele...

De haan strekt zijn nek.

De kop vliegt omhoog.

De snavel schiet van links naar rechts.

Puntig en scherp als een mes.

Kukelekúú-ííróúú

Hans Hagen Het hanengevecht

Kukelekúú-íírúúú

Geschreven op AVI M4!

2. Een tekst in eigen woorden vertellen

- ▶ Een verhaal navertellen in eigen woorden. (beschrijvend of vanuit een focalisator)
- ▶ Informatie in beeld en woord in eigen woorden presenteren.
- ▶ Vaardigheid: parafraseren van woorden, zinnen, teksten.
- ▶ Mix van mondelinge taal en schriftelijke

3. Een tekst tot leven brengen

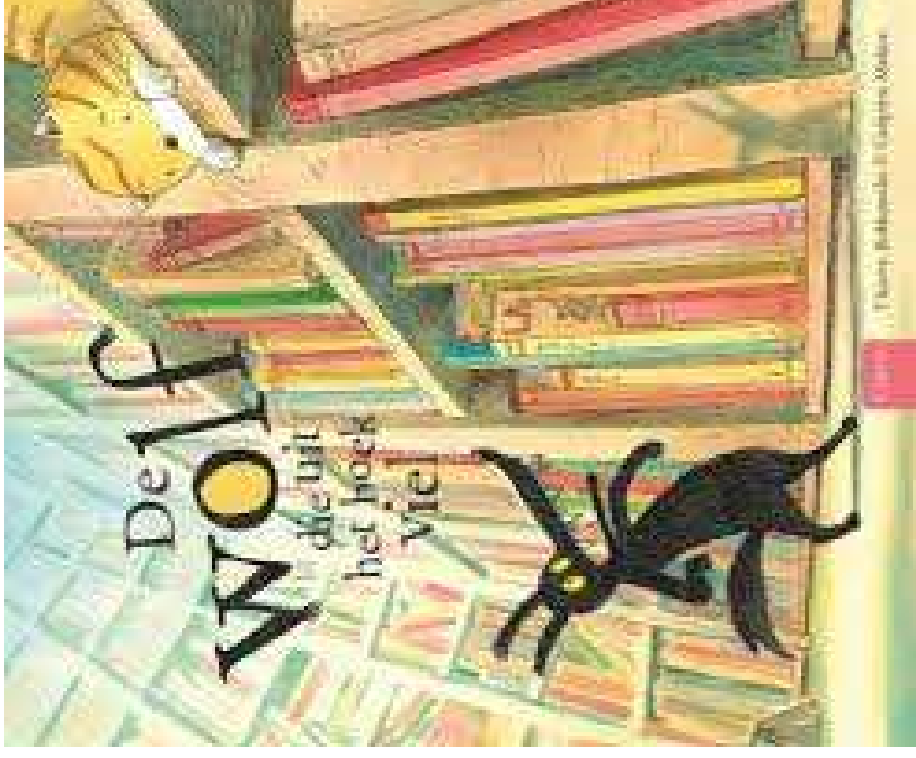
Leerlingen enthousiasmeren door boeken tot leven te brengen:

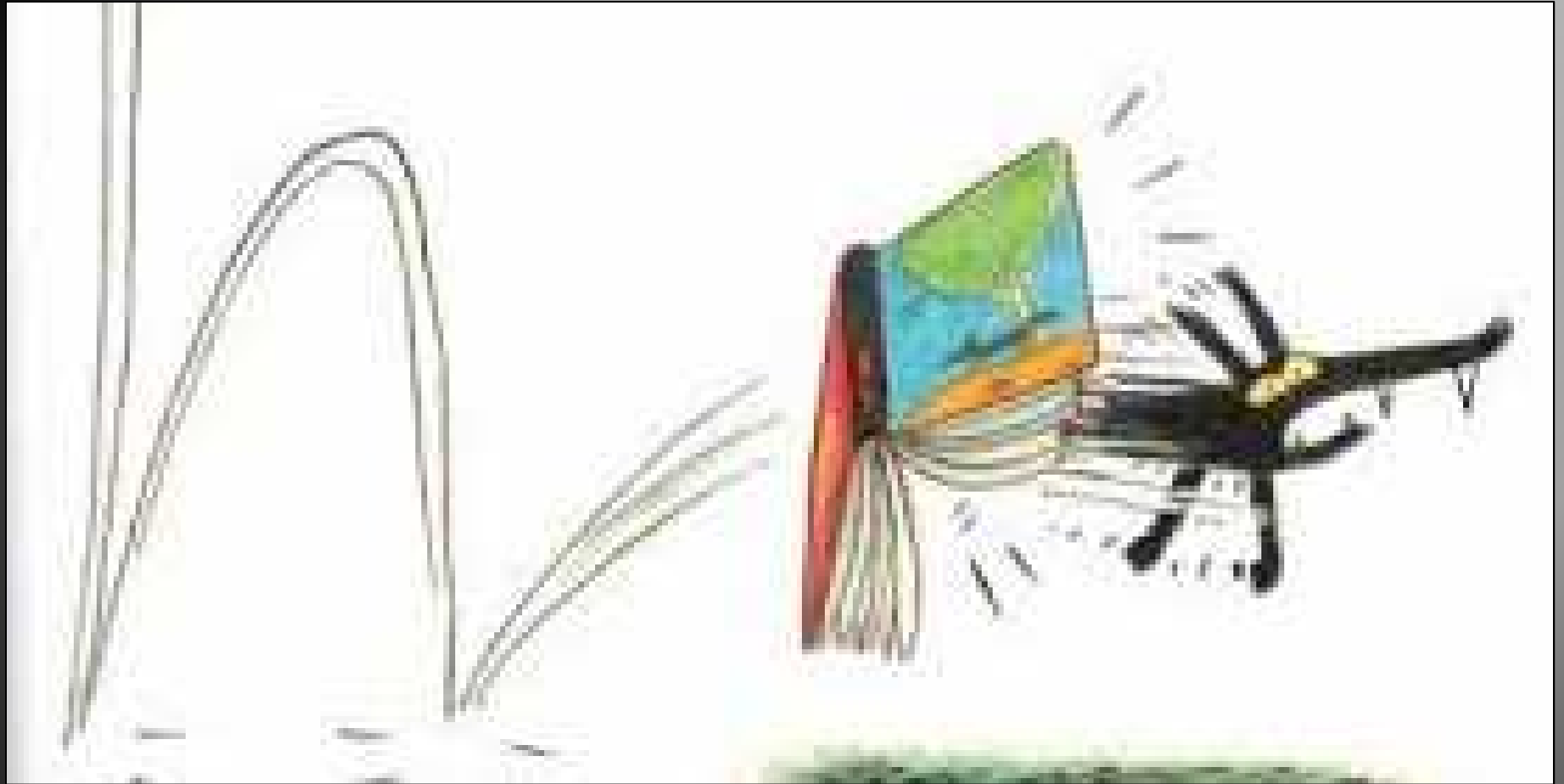
- ▶ Levendige presentatie
- ▶ Interpreterend (voor)lezen (lezen in lagen)
- ▶ Dialogen eruit lichten : toneellezen
- ▶ Een episode uitbeelden of naspelen
- ▶ Vertellen
- ▶ Declameren

De wolf die uit het boek viel

Thierry Robberecht en Grégoire Mabire, Clavis

...

Nieuwsgierig maken

- ▶ Zinnen verknippen en tekst reconstrueren
- ▶ Fragment voorlezen en informatie over het verhaal/ een personage/de plaats... daaruit afleiden
- ▶ Kaft laten zien, titel, auteur en illustrator noemen

Focalisatie

Opdracht 1:

Pagina 3 en 4 (3)

Alleen de vertellers zien de prent.

Wisselen van focalisator:

- Vertellen vanuit een externe focalisator
- Vertellen vanuit Wolf
- Vertellen vanuit de kat

Wisselen van focalisator

Opdracht 2:

Pagina 5,6,7 en 8 (4)

Beschrijvend vertellen:

1. Dialoog Wolf en Kat.
2. Wolf duikt in eigen boek: schapen
3. Wolf duikt in eigen boek: wolven.
4. Wolf vlucht de boekenkast in.

In eigen woorden

Tableaus vivants

Opdracht 4:

P. 9, 10 en 11 uitbeelden in een tableau.

Sprookjesbal.

Regisseur zet tableau neer.

Hofmeester, wolf, koningspaar, gasten.

Ogen open, ogen dicht.

Tableau komt tot leven.

Tekst improvisatie.

Prent als tableau

Opdracht 5: (5)

P.13 en 14 uitbeelden in een tableau, daarna p.15 en 16 Dinoboek.

Regisseur zet tableau neer met advies publiek.

Drie dino's, wolf, souffleur.

Souffleur zegt tekst voor, dino's herhalen.

Met regisseur en souffleur

Inkleuren van personage

- ▶ Opdracht 6 p. 17 en 18(3)
- ▶ P.17 Vertel vanuit de kat en kleur het karakter en de toon als volgt in:
 - ▶ 1. Streng op afgemeten toon
 - ▶ 2. Onverbiddelijk met zachte, dreigende stem
 - ▶ 3. Dictatoriaal met aanzwellend volume

Toneelspel

- ▶ Opdracht 7: (2)
p.18, 19, 20 en 21.
Toneelspel
Wolf en Roodkapje.
 1. Wolf vlucht boek in
 2. Voelt zich op zijn gemak in het bos
 3. Huilend meisje
 4. Wolf vraagt wat er is
 5. Zij antwoordt

Toneelspel

- ▶ Opdracht 8:(2)
p. 22, 23 en 24
Drie technieken van
Spelend Vertellen:
 - Vertellend Spelen
 - Uitbeeldend Vertellen
 - Terzijde Vertellen.

Spelend vertellen

Vertel eens ... toepassen

- ▶ Vaardigheid: Leren eigen interpretaties onder woorden te brengen en die te vergelijken met die van anderen.
- ▶ Rubriek A: Eerste reacties
- ▶ Wat vond je het spannendste moment in dit verhaal?
- ▶ Rubriek B: Over de inhoud van het verhaal
- ▶ Wat zijn we over Zoë te weten gekomen?
- ▶ Rubriek C: Over de stijl, de compositie, het genre en de auteur
- ▶ Hoe zou het verhaal aflopen als Wolf zijn rol gespeeld heeft?

Stel- of vertelopdracht

- ▶ Wolf vlucht een ander boek in.
 - Hoe wordt hij ontvangen?
 - Door wie hij wordt aangesproken?
 - Wat verandert er aan het verhaal door Wolf?
 - Kan hij in dat boek blijven?
- ▶ Stel de boeken tentoon met het bedachte verhaal erbij.

Leeskilometers maken en DMT

- ▶ Leeskilometers maken legt het accent alleen op techniek.
- ▶ Begrip, beleving en interesse komen op het tweede plan.

- ▶ De DMT focust op snelheid en correctheid
- ▶ Kinderen die beter lezen en meer stilstaan bij de betekenis van een tekst, scoren slechter op de DMT.

Een nieuwe toets

- ▶ Pas dagelijks de 'flonker' toets in.
- ▶ Als de ogen van een leerling gaan glinsteren bij het lezen van een boek, is er sprake van leesplezier of leesinteresse
- ▶ De glinstertoets geldt ook voor leerkrachten!

Boeken Ed Franck

- 1. Boeken boeken boeken***
- 2. Tot in de verste hoeken***
- 3. Boeken boeken boeken***
- 4. Zie mij hier eens zoeken***
- 5. Ik kijk en pak en snuffel***
- 6. Ik aai en zoen en knuffel***
- 7. Elk boekje is een kleine schat***
- 8. Ik duik erin als in een bad***
- 9. Boeken boeken boeken***
- 10. Ik blijf nog even zoeken***

Open Boek, handboek leesbevordering

Hét handboek voor
leescoördinatoren,
leesconsulenten en
leerkrachten die met
kinderboeken willen
werken.

Lezen

Leren

Leven!

**Open
Boek**
Handboek leesbevordering door Jos Walta

